

inquietud

PUBLICACIÓ QUINZENAL D'ESQUERRA

Sortirà els dissabtes

Redacció i Administració: La Unió Liberal

Preu de subscripció: 250 pessetes semestre

Número solt: 20 cèntims

Conferència d'Esquerres Catalanes

Havem rebut el manifest que publiquem a continuació, junt amb una lletra signada per Lluís Companys, Noguer i Comet, Moles Caubert, Josep Ricart, Edmond Iglesias, Antoni Vilalta, Salvador Vallverdú i Ernest Ventós, en la qual exposen d'una manera clara i convincent la necessitat de celebrar una Conferència de tots els nuclis vertaderament esquerrans de Catalunya amb la col·laboració dels elements nous nascuts a la vida política durant el període de la vergonya dictatorial, cercant així una estructuració d'aquestes forces d'esquerra avui disgregades i afeblides per manca d'unió.

Volen que d'aquesta Conferència en neixi una organització democràtica que periòdicament es reuneixi en Assemblea per a revisar actuacions i doctrines dels dirigents i comunitat.

Totjust començada la seva tasca d'organització, compten ja amb la seguretat d'assistència dels senyors Marcellí Domingo, Joan Casanoves, J. Lluhi Vallescà, J. L. Pujol i Font, Eduard Layret i altres.

Nosaltres creiem fermament en l'eficàcia d'una Conferència com la projectada i a la qual des d'aquest moment i lloc ens hi adherim i a l'enans procurarem fer tota la propaganda de que disposem perquè augmenti el número d'adhesions.

I, començant la tasca: Agrairiem a la Junta de La Unió Liberal, que també ha estat invitada, que estudiï amb atenció aquest assumpte i no dubtem que l'esperit liberal i democràtic de la mateixa farà que no es pugui inhibir de causa tan justa i noble.

A les esquerres de Catalunya

Les entitats signants, tenint en compte la conveniència de crear a la nostra terra una organització general que coordini, dintre d'una mateixa disciplina, les forces disperses que amb una significació política avançada actuen arreu de Catalunya per a assolir una major eficàcia en l'esforç per a fer triomfar els nostres ideals, s'adrecen als Centres, Periòdics, Organitzacions, Joventuts i a tothom que senti l'ideal de Democràcia i estigui disposat a consagrar-hi el seu esforç en un sentit d'actuació avançada, tant en l'ordre econòmic i social, com en el polític i religiós, i els convoquen a una Conferència d'Esquerres Catalanes a celebrar a Barcelona en el proper mes d'octubre i en el lloc i data que oportunament s'anunciarà.

Entenem que les forces polítiques d'esquerra de Catalunya necessiten una organització i actuació essencialment democràtiques. Per a obtenir-ho, cal que tots els components de l'organització tinguin una intervenció directa i constant en l'orientació, control de conducta i propaganda de la força política que es creï.

La Conferència que convoquem no pressuposa l'adhesió a priori per part dels assistents als acords que es prenguin, sinó que, essent una Assemblea del·liberant, cada ù dels assistents podrà proposar i discutir i votar els acords que es formulin, i finalment acceptar o refusar les conclusions que la Conferència adopti.

Les entitats invitants confien que tots els agrupaments i homes que sentin o representin aquesta ideologia esquerrista acudirán a la conferència convocada. Les entitats que hi assisteixin hauran de delegar llur representació en el nombre de persones que vulguin, però només indran dret a un vot per cada 50 socis o fracció. Els periòdics tindran dret també a un vot per cada 500 exemplars de tiratge. Tots els individus que s'inscriuin tindran, així mateix, veu i vot en l'Assemblea.

La Comissió Organitzadora de la Conferència, formada per representants de les Entitats firmants, com ja farà públic en el moment oportú, prepara en forma de Ponències, encarregades a representants dels diferents matços de la Demo-

cràcia Catalana, l'estudi dels punts essencials de Doctrina, Organització, Programa de realització immediata, Disciplina i Direcció, perquè l'Assemblea pugui treballar i manifestar-se amb una base ordenada de discussió.

En definitiva: volem que les esquerres de Catalunya estructurin democràticament una força política prou eficient per a fer triomfar els seus ideals. Així es podria valoritzar la força que la unió de tots representa per a obtenir el triomf de la llibertat individual i col·lectiva, i de les més avançades realitzacions que en l'ordre social, religiós i econòmic corresponguin a l'estat d'evolució del nostre poble. Al mateix temps aspirem a promoure una consciència democràtica en la massa que la faci intervenir, orientar i dirigir directament la lluita per als seus ideals, aplicant els seus esforços a finalitats més superiors i espirituals que les merament electorals, secundàries en definitiva.

En nom, doncs, d'aquestes idealitats, ens permetem convocar totes les forces democràtiques de Catalunya, demanant-los la seva adhesió i assistència a la Conferència projectada. Ens dirigim, també, a la joventut i especialment als treballadors de les nostres ciutats i del nostre camp. Desitjariem que cap matç ni cap estament deixés de fer sentir la seva veu i les seves aspiracions en la Conferència. D'aquesta manera l'obra a realitzar seria més àmplia i més fecunda.

Les adhesions, des d'aquest moment es reben a l'estatge de la Comissió Organitzadora, instal·lat en el «Centre Republicà Català del Districte V», carrer Hospital, 110 i 112, 1.ª, 1.ª.

Copiem de «Solidaridad Obrera»:

«Diu l'article 48 de la Constitució Espanyola: «La persona del Rei és sagrada i inviolable». Això vol dir que el Rei no és responsable ni davant del país ni davant dels seus ministres. Però ho és davant l'història i davant els pobles en revolta. Vegeu, sino, a Carles I d'Anglaterra, Lluís XVI de França, Isabel II d'Espanya, Manuel de Bragança, etc., etc.»

ACTUALITAT POLÍTICA

IMPACIÈNCIES, NO

Es natural que la joventut formada durant els tristos anys de la primera dictadura senti ara un desig impacient de veure triomfar, quant més aviat millor, els seus ideals de llibertat i de justícia. La pressió a que ha estat sotmesa durant tant de temps explica abastament aquesta fretura d'expansió.

Cal, però, reflexionar fredament si aquestes nobles ambicions van a reeixir tantost es presenti la primera batalla; cal amidar les possibilitats de triomf per a evitar que una desfeta insospitada ompli l'esperit dels lluitadors d'una amarga desil·lusió.

L'enemic és fort, destre i audaç; l'enemic es prepara i s'enrena constantment; l'enemic disposa d'una arma terrible contra tota idea de renovació; l'enemic s'estintola en la força enorme dels interessos que ha creat durant tants anys de govern.

Mireu, sinó, com tots aquells deixebles que en l'hora de la protesta popular varen negar el Mestre; mireu com cuiten a aprofitar el més lleu pretext per a retre-li l'homenatge de la seva pública adhesió; mireu com cuiten, els legionaris d'aquella política sense ideal, a ocupar el seu lloc en l'exèrcit dels agraïts, dels benavenguts, dels incondicionals; mireu com es refà aquesta tropa, entusiasta i disciplinada, que no discuteix cap ordre, mentre aquesta no és la d'abandonar el lloc arrecerat que li ha estat concedit en premi als seus serveis.

Ni la política anterior al directori, ni l'oprobiosa tirania dels anys de la Dictadura, ni l'actual governament dels pobles a mans dels majors contribuents, — d'un natural conservadurisme monàrquic, — poden satisfer les ànsies de la joventut ardida.

Cal, però, anar amb compte amb l'esperança en un pròxim canvi. Totes aquestes coses corcades i putrefactes que hem anomenat, tenen encara molta força i molta audàcia.

Trempeu, doncs, el nostre esperit en la desgràcia, tot treballant per l'ideal i deixem que aquests vells polítics es barallin entre ells i es reboquin en el llot de les seves concupiscències.

E. SARROCA

TOLDOS

CONDOM

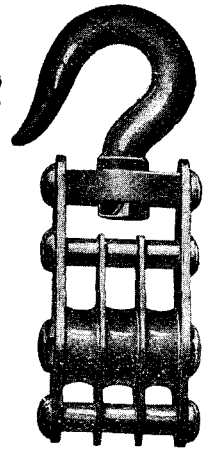
GRANOLLERS

MARQUESINES

PORTES

TAULES

CADIRES

Carrer Josep Umbert, 127

Un plat a l'americana

Sots aquest títol, «La Nau» publica un article referent al canvi de club d'En Zamora. Diu, més o menys, que com vulgar mercaderia s'ha negociat el traspass del gran guarda-meta. Que ha estat transferit d'un club a l'altre com mera operació bancària. I que aquell gran amor als colors de l'equip s'ha esfumat a la vista d'un munt de paper moneda.

Exigir abnegació i fidelitat als colors d'un club, amb sacrificis de caràcter pecuninari, creiem que és, fins a cert punt, irrisori. Colors d'un simbolisme molt més sagrat són continuament objecte de comerç, a voltes per una cartera ministerial, i altres, per «prebendes» més o menys anàlogues. Tindria quelcom de paradoxa que en matèria futbolística es tinguessin escrúpols altament espirituals que en altres aspectes de la vida, per cert molt més importants, ben poques vegades s'observen. Aquest esperit de sacrifici és tan escàs, àdhuc en els actes més seriosos de la vida, que quan surt un exemplar escaducer, posseït d'aquesta rara mania, un cop passat a l'eternitat, li aixequem un monument; això sí, després d'haver-lo atropellat en vida tot i humanament possible.

El negociar i passar-se un jugador d'un club a un altre, com vulgaríssima mercaderia, no és més que l'aplicació a l'esport d'un costum molt humà. En els negocis polítics, sovintment es penja a l'esquena dels pobles aquest endós. I

en les relacions financeres dels capitalistes dels diferents països és sobradament usual l'operació. El formulari *páguese a la orden de fulano*, sofreix, en aquesta modalitat, una variació, encara que superficial. En lloc de l'expressió de consuetud, hom escriu: *mátense a la orden de la patria*. La guerra europea i quasi totes les guerres són pròdigues en operacions d'aquesta mena; operacions financiero-socials, que podríem dir-ne. El dret de gents, que no és altra cosa que un còdic de comerç internacional; consagra la legalitat d'aquest acte netament mercantil. I finalment a Barcelona també abans de la dictadura es concertà l'operació amb molta freqüència. I encara, de tant en tant, es repeteix quiscuna vegada.

Això dels plats a l'americana, més bé són plats a l'universal. Plats que de molt abans de descobrir les Amèriques ja figuren en els «menús» político-socials. I en aquesta classe de cuina, els espanyols hi hem assolit cert mestratge, per no haver d'aprendre dels americans.

Quan els desitjos insaciabls dels privilegiats ho reclamen, el mateix s'endossa un jugador de futbol, que un poble, que un exèrcit. Amb tanta facilitat com corrent, és canviar de colors de tota bandera per uns milers de pessetes.

Així, doncs, congratulem-nos de que el perfeccionament del contracte hagi tingut lloc en un camp de foot-ball.

De tenir lloc en una cancelleria, altres foren les conseqüències.

J. MASFERRER

GRANJA MARINETTE

Parets-Llissà

Despatx a Granollers

Carrer Clavé, 17

Se serveix
a domicili

Venda de llet en ampolles precintades a 70 cènt. litre

Llet d'una sola vaca, sempre la mateixa, per a aliment de nens i de persones delicades de salut

Llet pasteuritzada

Ous del dia

Se serveix
a domicili

inquietud a la quait

De la permanent

En la penúltima sessió de la permanent el llavors tinent d'alcalde Sr. Pagès s'oposà a la concessió del permís demanat per La Unió Liberal per a fer llotges de l'envelat damunt la vorera del carrer de Pi i Margall. La raó de pes que feia que s'oposés a dit permís el Sr. Pagès, era que ell és veí de dit carrer i no volia haver de baixar de la vorera.

El fet és que, apoiat per la majoria (la majoria en aquesta gran ocasió era el senyor Boix) votaren perquè no fós concedit, sens recordar-se que ells mateixos l'havien donat a altres societats per construir envelats ocupant places i voreres de llocs més cèntrics i en ple trànsit; enterrant els veïns dintre llurs cases i inclús privant la circulació a peu i a cavall.

Ah! però, com a socis de La Unió Liberal i liberals de tota la vida, no podien fer altrament; sinó, era exposar-se a que els diguessin que treballaven en profit propi. I aquesta vegada es sacrificaren.

Encara la permanent

Els nostres consellers municipals en l'última sessió de la permanent estaven preocupats per la manera de donar mort als gossos que caça l'home del carretó. Un regidor denuncià indignat que fossin morts a cops de martell, qual forma considerava inhumana. Després d'una llarga discussió, no es pogueren posar d'acord per la solució de tan greu problema.

Aquest mateix conseller que protestà, abans havia fet la proposició de sol·licitar un destacament de Mossos d'Esquadra.

Qui sap si pretenia destinar aquests a la detenció dels gossos, i incoa'ls-hi procés, i donar-los mort sols després d'haver-los fet justicial...

Després

Sols faltava ara la denúncia, feta per un periòdic, dient que els gossos se'ls donava caça amb arpó, o sigui amb aquella eina de caçar ballenes. Els gossos d'aquest poble són terrestres o, quant més, amfibis. Però el què és aquests últims, són més llestos que l'home del carretó. Per l'única cosa que es belluguen és per la *jamancia*, i havent abolit les boles, no hi ha res a fer.

Dels carrers guarnits

Sabem que el premi dels carrers guarnits serà concedit al carreró que va de la plaça del Bestiar al carrer de Sta. Elisabet, puix els veïns i els que no són veïns tenen molta cura en encatificar-lo, de tal faisó, que si hi heu de passar us fareu l'efecte de que porteu sabates de goma flonja o que viatgeu en *sleeping car*.

Al tanto, doncs, amb la faisó!

¡Pobre Victor Hugo!

Recomanem la lectura i anàlisi dels programes de cinema. Tot sovint hi trobareu coses més saboroses que un pollastre rostit. I sinó, *pruebas son amores*. En un cinema granollerí projectaren «Els Miserables» i els prospectes anunciaven la pel·lícula d'aquesta forma: *Es l'obra gegantina i immortal d'Alexandre Dumas*.

¡Pobre Victor Hugo, si aixequessis la testa venerable!

Eleccions

Hom diu que en les properes eleccions es presentarà un candidat republicà conservador de *allende la Puerta del Sol*. Ens suposem per endavant el discurs de presentació. Dirà així més o menys: *Porque yo, granollerenses, he tenido toda mi vida por vuestra ciudad una gran simpatía y me siento ligado a vuestra típica Porxada, como el primero de vosotros y antes pasarán por encima de mi cadáver que os la ultrajen; porque vuestra Porxada, etc., etc.*

Relotge monàrquic

Retallem de «La Vanguardia». — «El misteri d'un rellotge. — El rellotge de la torre de la Cambra dels Lords, a Londres, no s'ha espatllat més que una vegada: en el moment de morir el rei Guillem IV. Estigué parat tot el temps que aquell rei estigué de cos present i començà a rodar de nou (Qui? El rei o el rellotge?) sense que mitjancés cap arreglo ni reparació, tantost es donà sepultura al regí cadàver.

Vinga, home, vingal... A nosaltres, no!...

¿Pot parlar de justícia i normalització el govern que deixa per resoldre casos com el del Centre de Dependents?

inquietud

**Publicació quinzenal d'esquerra
Compreu-la! Llegeu-la! Propaguen-la!**

Es de venda a la Parada de Llibres

GURGUÍ

Conferència

Felicitem la Junta del Partit Liberal Romanonista d'aquesta ciutat pel bon encert en organitzar aquella vetllada còmicopolítica a l'*antigua usanza*.

Entre els molts acudits que feren les delícies de l'escollit i foraster auditori, recollim el següent: El conferenciant senyor Juan Martínez Grijalba, entre altres coses de menys importància digué que els animals a voltes raonen, pensen i discernen millor que els homes.

Aquestes paraules, tan *iluminades*, valgueren a l'orador una forta (però no nodrida) ovació, evidenciant així la gran veritat que acabava de dir.

Parla el Sr. Gassol

El Sr. Gassol començà dient: *Después de la disertación del conferenciant amb la llengua de Cervantes, vaig a dir quatre paraules amb l'hermosa llengua de Verdguer i Clavé. El nostre deber és luchar per a terminar, etc. I seguí així, en un català tan selecte.*

Això ens recorda un amic catòlic que està posant la Bíblia en vers i que la primera estrofa diu així:

El niño Jesús nació en un pesebre.

En donde menos se piensa

Zas! salta la liebre.

La «claque» i... els altres

Ens enteràrem, el dia de la conferència del Partit Liberal Romanonista, que per assegurar-se els aplaudiments els organitzadors es portaren, de Barcelona, un camió molt bonic carregat de selecte «claque» que, tant si venia a tom com si no, cada dos minuts aplaudia, amb una precisió matemàtica. Ocupaven les tres primeres fileres de butaques i les seves mans voleiaven com si fossin tendres colometes.

També ens fixàrem que el Sr. Cunillera, durant l'acte no feia més que patir, i, per dissimular, tancava els ulls, de tal manera, que mals intencionats deien que dormia.

Recomanem als aficionats a veure la «còmica», que no faltin el dia que el partit Liberal Romanonista torni a organitzar una altra conferència. N'hi ha per llogar-hi balancins.

De les castes

Nosaltres creïem que la revolució francesa havia abclit el règim de les castes, però veiem que al pas que anem serà necessària una altra revolució. Diem això, perquè un avís del Centre Gremial invitant al públic a la inscripció i revisió del cens electoral diu: *Tots els ciutadans sense distinció de caste, sectes o partits, etc., etc. poden anar-hi que els hi faran, per dos cops, el que calgui.*

Per Lluita

X més X = Cul d'Olla.

1914-1930

Cada dia es fa més necessari recordar a tots els pobles i a la classe obrera particularment la declaració de la guerra que durà 1,561 dies i costà la vida a 10 milions de soldats, a 7 milions de paisans i que ha deixat en les llars a 20 milions d'invalíds.

Llavors, mentre els pobles de tots colors, amb la follia d'un suïcidí recíproc vessaven llur sang sobre els camps de batalla, i vells, dones i infants romanien en les llars sofrint tota mena de misèries, els aprofitadors de la guerra, els acaparadors de queviures, realitzaven beneficis fantàstics.

Actualment, dotze anys després de finalida la guerra, els que d'ella s'aprofitaren segueixen gaudint tranquilament dels sagnants beneficis sots la forma de rendes i amortitzacions dels deutes de la guerra, que el mateix en els països vencedors com en els vençuts, pugen quantitats fabuloses. Sols els Estats Units paguen aquest any 1,162.000.000 de dòlars per interessos i amortitzacions dels deutes de guerra, o siguin 80 milions de francs per dia. El poble anglès reparteix als accionistes dels deutes militars 120 milions de francs per dia, o siguin 5 milions per hora. El mateix passa en els altres països.

Al fi de reunir sumes tan «colosals», els Estats han augmentat els impostos (ja en l'any 1914 sofriren un augment inconcebible), impostos que en definitiva són extrets del proletariat productor, l'únic creador de totes les riqueses. Per altra part, la protecció de l'indústria indígena imposa drets d'entrada cada dia més alts: és la guerra internacional de tarifes que persisteix.

L'indústria es ressarceix per mitjà de l'aplicació d'una racionalització refinada, amb l'objecte d'explotar els treballadors com més millor, sense preocupar-se de llur salut física i moral, destruint així tota la significació moral de la jornada de 8 hores. Els impostos aclaparadors que redueixen al mínim les possibilitats de compra de l'obrer, el sobreaugment de les barreres duaneres que ofeguen el canvi internacional i l'intensificació de la racionalització que aparta cada vegada més als treballadors del procés de la producció, ha creat

una paralització de braços productors com jamai s'havia vist abans de la guerra de 1914. En els grans països no es compten ja per mils els sense treball, sinó per milions. El resultat de la desesperació de la classe obrera es manifesta clarament en la negra estadística dels suïcidis en l'Europa Central, que augmenta tots els dies d'una faisó alarmant.

Les injustícies que el capitalisme fa sentir contra la classe obrera de raça blanca, les fa sentir en forma més inícuca contra els païssos de color, en les colònies. Anglaterra, a la Índia; Holanda, a Indonèsia; França, a Indoxina; Bèlgica, en el Congo; Itàlia, a Àfrica (i no diem res de les artífanyes dels Estats Units a l'Amèrica Central) no dominen més que per un règim de terror i de sang; una dictadura que es descobreix cada dia més. En els immensos territoris de Xina, en la totalitat de la Índia britànica (sumen aquests dos països junts casi la meitat de la raça humana) regna el flagell de la fam, de la mort per la fam. I per completar l'infern en que actualment es debateix la raça humana, es prossegueix en tots els països i baix tots els règims l'organització per a la guerra, amb una febre d'activitat que ratlla en la follia.

En l'any 1913 comptava el món amb 20 milions de soldats exercitats i avui compta amb 30 milions. Els gastos militars són el doble dels d'aquella època. Els regiments moderns compten actualment amb set vegades més de metralladores que llavors. Cada dia són més nombrosos els països que organitzen obertament o en secret tota indústria nacional en indústria de guerra. Es construeixen per mils els avions de bombardeig amb una capacitat cada vegada major i amb mires a la propera guerra aèria. La guerra dels gasos i de bactèries es prepara internacionalment sobre bases científiques.

Després de la conferència naval de Londres, es veu clar que el seu resultat ha estat intensificar la ruïnosa carrera dels armaments entre França i Itàlia i altres països. Els Estats Units procedeixen a renovar i a augmentar llur marina de guerra per l'import de mil milions de dòlars, encarregant a més 322 avions de bombardeig. Al mateix temps, Anglaterra construeix nous vaixells de guerra i els militars en el Japó exigeixen 125 milions de yens per a l'ampliació de la flota aèria. Els Països Baixos desitgen augmentar la seva flo-

ta militar en un 50 per 100, per un import de 120 milions de florins. Ademés del seu pressupost ordinari, la França consagrà 5 mil milions de francs per a posar en peu de guerra el seu exèrcit, la seva marina i la flota aèria. Itàlia construeix nous vaixells de guerra per dotzenes; avions per centenars, i està refermant el seu militarisme per tots els mitjans possibles. Alemanya, Austria i Hongria, amb l'apoi d'Itàlia, reclamen cada volta amb més intensitat la restauració del servei militar obligatori i del seu antic militarisme. França consagra el 70 per 100 del seu pressupost total al pagament d'interessos, a l'amortització dels deutes de la guerra i a la preparació de la propera. Els Estats Units el 72 per 100, i Anglaterra el 75.

Mentrestant, els fills dels treballadors, en tots els països, en llur qualitat de futurs soldats o de futurs obrers de l'indústria de guerra, van essent destinats a ésser asfixiats pels gasos o destroçats per les bombes tirades pels avions, emmetzinats com estan pel nacionalisme bel·licós dels llibres de text, trobant-se la generació que puja preparada internacionalment per a cometre nous assassinats col·lectius entre els pobles.

I naturalment, el desarmament voluntari pels governs, desarmament promès amb tota solemnitat durant la guerra mundial, no s'ha portat a terme. Que els imperialistes vegin fracassar llurs conferències de pau, i el fet de que no es prenguin en sèrio la mateixa Societat de Nacions, ni el pacte Kellog, això no deu inquietar els treballadors. L'imperialisme no pot portar al món més que una pau imperialista, un armistici entre dos conflictes sagnants caracteritzats per una explotació més intensiva de la classe obrera. Si els imperialistes s'haguessin pogut posar d'acord en el curs de les seves conferències internacionals, això hauria estat sots la base del repartiment del botí obtingut en l'esgotament del poble de raça blanca i de color.

En cas de declaració de guerra, serà per mitjà de la vaga general i la rebel·lió col·lectiva com s'enderrocarà la força malfèlica de l'imperialisme i com s'organitzarà una societat en la qual regirà una pau veritadera, és dir, la pau del proletariat.

«Bureau» Internacional Antimilitarista
Recopilació d'AMIC

RÓTULS CRISTALLS
Papers de fantasia
Especialitat
en imitacions de
marbre i fusta

Miquel Soto

PINTOR DECORADOR

PREUS ECONÓMICS

Carrer de Girona, 96

GRANOLLERS

El Republicanisme espanyol

Per fi s'ha arribat a un acord. Les forces republicanes, totes, des del partit republicà radical socialista, fins Acció Catalana, s'han reunit a l'Hotel Londres, de San Sebastián.

La demanda feta pels representants dels partits catalanistes republicans fou acceptada per tots els capdavanters del republicanisme espanyol, amb el compromís formal, respecte a la solució del problema català, baix el principi d'auto-determinació concreta en el projecte d'Estatut o Constitució autònoma proposada lliurement per Catalunya.

S'acordà també gestionar l'adhesió d'altres organitzacions polítiques i obres a fi d'organitzar l'acció que empen- dran totes les forces adverses al règim actual.

Això representa, per una part «selec- tísima» dels polítics de Catalunya, el cop definitiu. Es dona a aquest pacte l'importància d'una obra magnànima; com si veritablement s'hagués realitzat quelcom difícil. Sembla talment que ja siguem a la fita i encara ens manca l'organització preparatòria per a començar.

El bloc format per les forces republicanes és innegable que representa quasi la totalitat de les forces vives del país. Representa l'evolució de tots els pobles de cara a una finalitat única i definitivament per etapes. Aquesta evolució creixent, que consolida les forces unificant- les, disol al mateix temps la gravitació sobre els pobles del feudalisme estúpit i de la monarquia sobre les nacions.

El bloc del republicanisme espanyol no pot, doncs, trobar forces que puguin fer-li front. No són tants que cobrin de la monarquia; millor dit, no són tants que cobrin del poble per mitjà dels monàrquics. Aquesta unió de forces republicanes pot realitzar fàcilment la seva tasca. Es qüestió de formalitat. Ho diem per «Don Lajandro».

No coneixem el seu programa. Sabem únicament que lluitaran per la república i per la solució del problema de Catalunya. No sabem res respecte l'obrerisme, i aquest és precisament l'únic o almenys el més important dels punts que poden interessar-nos. Ultra reconèixer la vitalitat del problema català, creiem força més interessant el dels proletariats.

Diem això, perquè les dretes, per republicanes que siguin, ens fan poca gràcia.

Tenim confiança, però, en Marcell Domingo com representant del partit republicà radical socialista, amb qui col·laborarem amb entusiasme. Cal no oblidar que l'obrerisme és l'engranatge de tots els moviments i la vida de tots els pobles, i que a ells únicament pertany la sobirania.

La República, doncs, per raons de lògica, siguin les eleccions brutalment sinceres o sincerament brutals, dirigirà al nostre poble a la segona etapa de la seva finalitat única i definitiva.

ROBESPIERRE

De la Monarquia a la República

L'home idealista difícilment s'adapta al conservadurisme necessari per a ésser home de govern; els ideals es fan dintre les intel·ligències, creixent sense traves s'ageganten, i si l'idealista és un home eminent dintre les ciències o les arts, que casi sempre sol donar-se aquest cas, l'idealista fa adeptes, arribant al dintell de realitzar-los. Més, d'allí no passa, i si persisteix, en adaptar-se agafa vicis i defectes, veient defraudat el seu somni daurat de redimir el món, i per això les més de les vegades, no volguent tenir la responsabilitat que contrau un home de govern, abdica de ses pretensions.

El partit republicà espanyol ha estat nodrit, i potser més en èpoques anteriors que en l'actual, d'un sens fi d'eminenències, i pot ésser que l'excés d'idealistes fer que la República sucumbís al poc temps d'haver nascut.

Posteriorment havem vist desfil·lar en les fileres republicanes genis com Costa; eminències científiques com Benot, Es-

querdo, de Buen; juriconsults com Labra, Azcárate, Vallés i Ribot; literats com Galdós i altres no menys honorables, quina llista fóra interminable. Es dir, que en el camp republicà no hi han mancat homes.

¿A què es deu, doncs, que la República no hagi pogut ésser implantada en nostra nació?

Senzillament; que aquests grans homes eren idealistes en tota l'extensió de la paraula, creient tots els homes bons; que si existeix el mal, és per equivocació i que amb l'exemple i la veritat curarien el dolor de la humanitat.

Desgraciadament no és així; existeix el mal però un mal premeditat que repercuteix en benefici d'una petita minoria formada pel burgès, per l'acaparador, pel que adopta les lleis al seu profit material. Aquests són els enemics dels idealistes. I dintre el caciquisme, en el baix fons de les misèries dels pobles, poden més aquests que l'abnegació i el sacrifici dels grans homes.

Però tampoc podem dir que el seu evangeli democràtic caigui en terra erma, ja que la seva obra queda com mirall de ciutadania.

Més, ara en la política nacional hi ha hagut un canvi; en el partit republicà han ingressat els elements necessaris que fan més possible l'adveniment d'aquest ideal.

Alcalà Zamora, Gallardo, Maura... Noms d'un gran prestigi dins la monarquia, l'han sacrificat pels ideals democràtics.

Sense el sacrifici d'aquells grans homes de que us parlava primer, no hauria estat possible l'acte de sinceritat d'aquests altres homes governamentals, que amb aquest gest ens assenyalen el camí de la monarquia a la república.

CUCH

Carboneria de Frederic Gera

Despatx: Bisbe Grivé, 37

Magatzem: Barcelona, 139

En aquesta casa trobareu tota classe de
Carbons Vegetals i de Cok

REPARTIMENT A DOMICILI

Confiteria
Pastisseria
Queviures

LA PALMA

BAR
Café Exprés

Especialitat en pastes per al Te * Extens ▲ SANDWICHS * SODES * XAMPANYS
assortit en bosses i capses de luxe per a regal ▼ I VINS DE TOTES MENES

Successors de Quirse Masana

Doctor Robert, 11 i 13

GRANOLLERS

CARNET D'ART

Art polític

Per la premsa diària ens havem enterat del procés que es segueix al dibuixant Apa, per una caricatura publicada en el setmanari «Mirador».

No creiem raonada aquesta actitud, per quant la caricatura en sí és completament innocent. En ella s'hi veu el senyor Maluquer tirant pel balcó de la Diputació un mosso d'esquadra. Tot aquell que conegui els procediments que empra un caricaturista per a exposar una idea, hi sabrà veure al moment el caire simbòlic. El simbolisme és una de les fonts en les que s'abeura la caricatura.

Ja antigament, quan hom volia representar el caràcter o els procediments d'un determinat individu, s'acudia al simbolisme. Prova d'això, són l'infinitat de miniatures que ens deixaren, en les quals veiem, d'una manera ben clara i determinada, aquest sistema.

Les figures portaven per testa la d'un animal qualsevol, que per llur psicologia fossin afins. Una guineu representava l'astúcia; un lleó, la força; un gat, la traïció; un mussol, el pensador; un gos, la fidelitat; un paó real, la vanitat; un gall, la fatxenderia, etc., etc. Les gàrgoles de les esglésies vénen a corroborar-ho.

L'art «sèrio» també usa del símbol: la gorra frígia, és el símbol de la república; una trompeta, la fama; la corona de lloer, el triomf; l'espasa i la balança, la justícia. I, així, un sens fi d'objectes representen una varietat extensa d'aspectes en l'ordre moral.

La caricatura d'Apa és també simbòlica; però en un altre caire. És el simbolisme d'una acció. Tots sabem les reformes que s'han introduït en el cos dels Mossos d'esquadra. Conseqüència d'elles ha estat la quasi desaparició d'aquests mossos del Palau de la Diputació Provincial. El dibuix d'Apa, doncs, no representa sinó aquesta determinació. Si el que «deia» en aquella caricatura ho hagués dit en lletres de motillo, molt segur que les conseqüències no haurien estat tan rigoroses, ja que a primera vista frapa més, als ulls del lector, l'actitud radicalíssima d'un dibuix, que no les pa-

raules, més o menys rebuscades, d'un article periodístic.

Això precisament ens suggereix una comparança. César Falcón, director del periòdic «Nosotros», de Madrid, ha estat empresonat per la publicació d'un article en el qual s'acusava d'una forma enèrgica el senyor Alba. Sortosament el senyor Falcón no va «dir-ho» per mitjà del dibuix, puix que si ho hagués fet, a hores d'ara potser ja li haurien fet entregar la seva ànima a Déu.

Creiem que una vegada s'hagi demostrat l'intenció que guiava al dibuixant Apa en fer aquella caricatura, serà absolut; justícia que desitgem també per al periodista madrileny.

ESCOBAR

Mitingü pro amnistia presos socials

Organitzat pel Sindicat de l'art tèxtil i fabril de nostra ciutat, diumenge 24 d'agost es donà un mitingü pro amnistia pels presos socials, coincidint dit acte amb altres més que es donaren per tot Espanya secundant la campanya iniciada per la Confederació Nacional del Treball i l'Ateneu de divulgació social de Madrid.

En l'acte parlaren: en representació de l'Ateneu Obrer Cultural de nostra

**SABATERIA
ROMAÑO**

Especialitat en
Calçat a mida

Miquel Ventura

GRANOLLERS

Plaça Constitució, 30

ciutat, En Manuel Fabregat; Ramon Romer, pel Sindicat de contramestres «El Radium»; Valeri Mas, pel Sindicat de l'art tèxtil; Angel Ribas, per la Confederació Regional del Treball de Catalunya, i Josep Huertas, per la Confederació Nacional del Treball d'Espanya.

Tots els oradors encaminaren ses peroracions a demostrar que el govern actual, que en el seu adveniment digué que venia a pacificar els esperits, no ha complert la paraula, ja que el primer que havia de fer era donar una àmplia amnistia, i no amb compta-gotes com les que ha donat, que sols han beneficiat en sa major part als presos per delictes comuns i als militars, deixant entre reixes els presos que s'han vingut anomenant-los presos socials, que pel capitalisme absorvent són els més perillosos per sa noble abnegació vers les idees més humanes.

Causà forta sensació el parlament del company Huertas, qui féu història del moviment del proletariat des de l'any 1910 fins avui, amb ses innumbrables represions sagnants. Relatà també l'organització represiva de la policia internacional, que inventà complots per a tenir pretext d'empresonar obrers, presentant l'exemple, entre altres, del recent complot de París, i finalitzà demanant al poble de Granollers que, secundant el poble obrer de tot Espanya, cridi ben fort per a lograr la tan desitjada amnistia dels presos socials, i si el govern Berenguer no escolta el desig de tot el poble,

fins que no quedi entre reixes un sol pres caigut en la lluita per les idees.

Acabat l'acte foren aprovades unànimement les següents conclusions: Llibertat de sindicació, Amnistia general per als presos polítics i socials i Llibertat de premsa.

Un ministre de la Corona digué que el govern no volia donar un pas més pel camí de l'amnistia.

Nosaltres, per nostra part, no podem creure les paraules del ministre.

Quan el poble exigeix, no hi ha més remeix que els parats prossegueixen el camí, i la llibertat dels condemnats val qualque sacrifici...

Ferreteria d'A. Guinart i Rocabert

ACCESSORIS
per a la
Indústria
tèxtil

Polítxes : Daus : Moles : Calibrats : Tacs : Tira-
tacs : Corretjes : Unions per a les mateixes

Sil Koil
Olis i
Grasses
Valvolina

Representant exclusiu de les màquines d'escriure de fabricació nacional

“Olivetti”

de casa nostra

Per al trimestre Setembre, Octubre i Novembre, la Comissió de cultura de nostra Associació prepara un nou cicle de conferències a base dels senyors Eladi Gardó, Josep Suñol Garriga, Joaquim Maurin, Joan Peiró i Gonzal de Reparaz.

La Junta de Govern posa en coneixement de tots els socis que desitgin contribuir a la suscripció pro-ampliació de les escoles, que la mateixa serà tancada el dia 20 del corrent.

Pel proper curs escolar, alternant amb les classes nocturnes seran donats uns curssets de divulgació científica i filosòfica, per als quals han estat convidats els doctors Serra i Hunter i Comas i Solà.

Encoratjada per les manifestacions del general Berenguer de que no es posarien entorpiments als actes polítics, la Junta de Govern novament s'ha adreçat a destacar personalitats representatives de tots els sectors esquerrans per tal d'organitzar el míting d'afirmació liberal en commemoració

del 13 de juliol que va haver d'ésser aplaçat per manca de llibertat d'expressió i exposició d'idees.

S'ha demanat la col·laboració dels senyors Angel Samblancat, Marcellí Domingo, Lluís Companys, Angel Pestània, Abel Vellilla, Rovira i Virgili i Pere Comas.

La Junta de l'Associació ens prega que inserim la següent nota:

«En compliment de l'acord pres per la Junta de Govern, en sessió celebrada el dia 5 d'agost, a proposta de la comissió nomenada per a recaptar fondos per a l'adquisició d'una placa de bronze que perpetuï la memòria del malaguanyat ex-president d'aquesta Associació En Joan Montanyà i Riera, i en substitució de la que mans vils arrencaren, es convida a tots els socis a contribuir amb un donatiu, quina quantitat màxima serà d'una pesseta.

**Dissabte vinent, dia 13,
sortirà
Inquietud**

Aquesta recaptació es portarà a terme per mitjà del conserge, senyor Planas, qui invitarà a tots els senyors socis en llur domicili a cooperar a tan lloable obra.

Granollers, 1.er de setembre de 1930.

LA JUNTA»

Advertiment

L'original del present número estava compost per a sortir la setmana passada, cosa que no fou possible per l'agombolament de feina a la nostra impremta. Per aquesta causa deixem de parlar i ressenyar tot el referent a la festa major.

El proper dissabte tirarem nostre n.º 5 d'INQUIETUD, podent així pagar nostre deute amb els nostres lectors i amb tots els que, en ocasió de la festa major, ens han fet l'honor d'invitar-nos i distingir-nos, a qui des d'ara els remerciem cordialment.

Revisat per la censura governativa

Construcció i Venda de MOBLES

RAMON POUS

Plaça Capità Ostàriz, 1

Visitar aquesta casa, és comprar
Garantia en els treballs d'encàrrec

Imp. Garrell : Clavé, 25 : Telèfon 23 Granollers

Pompes Fúnebres "La Victoria", S. A.

Aquesta Empresa s'encarrega de tota classe de serveis funeraris, ajustant-se a les disposicions senyalades per la Llei de Sanitat

Tots els serveis són realitzats amb tota cura i promptitud i a preus més reduïts que no en cap altra funerària

Te a disposició del públic varis Autos Cotxes fúnebres marca «Hispano» per al trasllat de restes mortals

Extens assortit de Corones

Pensaments * Cintes * Creus * Angels i altres objectes funeraris

Servei Permanent

Carrer de Barcelona, 30

◆ Telèfon 115 ◆

GRANOLLERS

**Demaneu sempre
Sempre!...**

Cervesa Damm

Orange Crush

Ah...!

i Gaseoses CLOTET

GRANOLLERS

Plaça Guimerà, 20 : Telèf. 74

Vda. de Joan Montaña

Anís La Perla del Vallès

ALCOHOLS

ANISSATS

LICORS

J. Montaña, 72 : Telèf. 53 : Granollers

LA DONA ELEGANT

vesteix a l'acreditada

CASA MONTAÑA

Plaça Constitució, 36

Crespons: Llanes

Sueters de Seda

i totes les

Novetats per a la present temporada